

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง "ศึกษาการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ของผู้ชมรายการโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงที่รับชมรายการโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน โดยผลการศึกษาแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์

ส่วนที่ 1

ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์

จากผลการศึกษาสามารถกล่าวถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ได้ตามรายบุคคลดังต่อไปนี้

1. คุณครองเกียรติ วงศา

อายุ 25 ปี ปัจจุบันกำลังศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีรายได้ประมาณ 9,000 บาทต่อเดือน

2. คุณนิตยา หุตะเจริญ

อายุ 24 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันทำงานที่บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) สาขาเอกมัย ตำแหน่ง พนักงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีรายได้ประมาณ 8,500 บาทต่อเดือน

3. คุณนฤมล ทองดี

อายุ 35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันมีอาชีพแม่บ้าน มีรายได้ประมาณ 8,000 บาทต่อเดือน

4. คุณวชิรภรณ์ พุฒนิล

อายุ 32 ปี จบการศึกษาระดับ ป.ว.ส. ปัจจุบันมีอาชีพค้าขาย มีรายได้ประมาณ 15,000 บาทต่อเดือน

5. คุณรัชดาภรณ์ เติดยุชวลิต

อายุ 26 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันทำงานที่คลินิก Health & Care อาชีพผู้ช่วยทันตแพทย์ มีรายได้ประมาณ 13,500 บาทต่อเดือน

6. คุณสัจจพงศ์ มีคล้าย

อายุ 39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโท ปัจจุบันทำงานที่ บริษัท ปีโตรเลียมไทย จำกัด (มหาชน) ตำแหน่ง โปรแกรมเมอร์ มีรายได้ประมาณ 34,500 บาทต่อเดือน

7. คุณชวลิต ศิริกุลพิมาน

อายุ 31 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันทำงานที่โรงเรียนธุรกิจ สารสนเทศ ตำแหน่งผู้ประสานงานฝ่ายฝึกอบรม มีรายได้ประมาณ 25,000 บาทต่อเดือน

8. คุณสมิทธิ สาล่า

อายุ 34 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ประมาณ 18,000 บาทต่อเดือน

ซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเท่ากัน คือเพศชายและเพศหญิง มีจำนวนเพศละ 4 คน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25–35 ปี มีระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท และมีรายได้ประมาณ 8,000– 5,000 บาทต่อเดือน จะเห็นได้ว่าลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจะมีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนมาก ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมในลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกัน เหตุผลส่วนหนึ่งอาจจะมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะทางประชากรศาสตร์คล้ายคลึงกันในด้านระดับการศึกษา และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเสียส่วนมาก

ส่วนที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับชมรายการโทรทัศน์

ในด้านของพฤติกรรมกาเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการศึกษานี้ ได้แก่

1. ท่านเปิดรับชมรายการโทรทัศน์กี่วันในแต่ละสัปดาห์
2. ท่านใช้เวลาในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์นานเท่าไรในแต่ละครั้ง
3. ท่านใช้ช่วงเวลาส่วนใหญ่เวลาใดในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์

และข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ ดังนี้

4. ท่านเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ในขณะรับชมรายการโทรทัศน์บ่อยครั้งเท่าใด

5. ท่านเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์จากประเภทรายการใดมากที่สุด

ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 คนนั้น ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับชมรายการโทรทัศน์ทุกวัน รับชมรายการโทรทัศน์ในแต่ละครั้งมากกว่า 3 ชั่วโมง และรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาเดียวกันทุกคน คือช่วงเวลา 18.01-23.00 น.

ในส่วนของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างนั้น จะเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ทุกครั้งที่ได้รับชมรายการโทรทัศน์ และเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์จากประเภทละครโทรทัศน์

สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สูง เนื่องจากการผลของการสัมภาษณ์นั้น ไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดที่ไม่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทุกวัน อีกทั้งในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ในแต่ละครั้งนั้น ก็ใช้เวลามากกว่า 3 ชั่วโมงเป็นต้นไป

ส่วนที่ 3

ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์

ในส่วนที่ 3 นี้ เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์นั้น ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ โดยผลการวิเคราะห์สรุปผลข้อมูลได้ ดังนี้

1. ท่านสามารถจำสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ได้หรือไม่ว่ามีรูปแบบ อะไรบ้าง

โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 คน สามารถจำสัญลักษณ์ได้ แต่กลุ่มตัวอย่างทุกคนไม่สามารถจำได้ว่าสัญลักษณ์มีทั้งหมดกี่รูปแบบ แต่จะจำได้แค่บางสัญลักษณ์ที่ถูกแสดงทางโทรทัศน์บ่อยครั้งเท่านั้น โดยกลุ่มตัวอย่าง 1 ใน 8 คน สามารถจดจำสัญลักษณ์ได้ 5 สัญลักษณ์ ได้แก่ "ด", "ท", "✓ Xน", "✓ X18น" และ "จ" และกลุ่มตัวอย่าง 5 ใน 8 คน สามารถจดจำสัญลักษณ์ได้ 4 สัญลักษณ์ ได้แก่ "ด", "ท", "✓ Xน" และ "จ" มีเพียง 2 คน เท่านั้นที่สามารถจดจำสัญลักษณ์ได้ 3 สัญลักษณ์ อันได้แก่ "ด", "ท" และ "✓ Xน"

โดยที่คุณครองเกียรติ วังสา ได้กล่าวว่า

...ที่สามารถจดจำได้ 5 สัญลักษณ์เนื่องจากว่าผมเป็นนักศึกษา เวลาว่างก็เลยมีเยอะ แล้วถ้าไม่ได้ไปทำธุระที่ไหน ก็จะดูโทรทัศน์อยู่ที่บ้าน ก็เลยเห็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ประกอบกับที่ผมเป็นคนชอบสังเกตอยู่แล้ว ก็เลยเห็นสัญลักษณ์พวกนี้บ่อย แต่จริง ๆ แล้วผมก็รู้ว่ามีทั้งหมด 7 แบบ แต่ว่ารายการโทรทัศน์บ้านเราส่วนมากมันจะเป็นสัญลักษณ์ "ด", "ท", "✓ X น" อะไรแบบนี้ซะมากกว่า ก็เลยจำแต่สัญลักษณ์หลัก ๆ ที่เห็นประจำได้...¹

คุณวชิรภรณ์ พุฒนิล กล่าวว่า "เห็นสัญลักษณ์ก็ประมาณ 4 ตัวนี้ค่ะ แต่ที่เห็นประจำก็จะเป็น "✓ X น" มั้งค่ะ เพราะว่าเวลาดูโทรทัศน์ก็จะเป็นช่วงดึกแล้ว รายการสำหรับเด็กก็ไม่ค่อยมีให้เห็นแล้ว ส่วนมากก็จะเป็นรายการของผู้ใหญ่ซะมากกว่า"²

คุณสัจพงศ์ มีคล้าย กล่าวว่า "ที่เห็นบ่อย ๆ ก็จะเป็น "ด", "ท", "✓ X น" 3 ตัวนี้นะ แต่ว่าเคยดูอยู่รายการหนึ่งเป็นตัว "ฉ" คือมันไม่ค่อยเห็นบ่อย เพราะว่ารายการเฉพาะมันไม่ค่อยมีให้ดูหรอก ก็เลยจำสัญลักษณ์นี้ได้ด้วย"³

คุณนิตยา หุตะเจริญ กล่าวว่า "จำได้แค่ 3 ตัวนี้แหละค่ะ เพราะว่าส่วนมากรายการที่ดูก็จะเป็นละคร มันก็อาจจะไม่ค่อยมีความหลากหลายของสัญลักษณ์ให้ทราบเท่าไรนัก สัญลักษณ์อื่น ๆ ก็เลยยังไม่เคยเห็นเลยค่ะ"⁴

2. ท่านทราบความหมายของสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์หรือไม่ อะไรบ้าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบความหมายของสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ และสามารถบอกได้ว่าสัญลักษณ์ใดหมายถึงอะไร และเป็นสัญลักษณ์สำหรับประเภทใด แต่จะไม่ทราบรายละเอียดในเชิงลึกมากนัก เช่น สัญลักษณ์ "ด" กลุ่มตัวอย่างทุกคนจะทราบว่าเป็นรายการสำหรับเด็ก แต่จะไม่ทราบถึงรายละเอียดของตัวสัญลักษณ์ในเชิงลึก ว่าเป็นรายการสำหรับเด็กในช่วงอายุใดบ้าง

¹สัมภาษณ์ ครองเกียรติ วังสา, นักศึกษาปริญญาโท, 4 พฤษภาคม 2550.

²สัมภาษณ์ วชิรภรณ์ พุฒนิล, คำชาย, 7 พฤษภาคม 2550.

³สัมภาษณ์ สัจพงศ์ มีคล้าย, โปรแกรมเมอร์, 6 พฤษภาคม 2550.

⁴สัมภาษณ์ นิตยา หุตะเจริญ, พนักงานฝ่ายประชาสัมพันธ์, 6 พฤษภาคม 2550.

แต่สำหรับสัญลักษณ์ “ท” กลุ่มตัวอย่าง 3 ใน 8 คน จะมีความเข้าใจว่าเป็นรายการสำหรับครอบครัว ซึ่งเนื่องจากว่าสัญลักษณ์ “ท” นั้น มีสัญลักษณ์รูปบ้านอยู่ด้วย จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่าเป็นรายการสำหรับครอบครัว มากกว่าที่รับรู้ว่าเป็นรายการทั่วไปเหมาะสำหรับผู้ชมทุกวัย

โดยคุณสมิทธิ สาลำ ได้กล่าวว่า

...ที่รู้ว่าหมายถึงอะไรเนี่ย เพราะว่าส่วนมากผมจะดูแต่รายการที่ผมอยากดู แล้วถ้าเราอยากดูก็ต้องดูตั้งแต่เริ่มรายการใหม่ แล้วตอนเริ่มรายการก็จะมีสัญลักษณ์ขึ้น มีเสียงผู้ประกาศบอก แล้วยังมีรายละเอียดให้อ่านด้วย ก็เลยจำได้ แต่ผมสงสัยอยู่ว่าทำไมแต่ละช่องถึงไม่เหมือนกัน บางช่องมีแค่สัญลักษณ์กับรายละเอียดคนเดียวเองที่ขึ้นให้ดูแต่ทำไมบางช่องถึงมีบอกครบทุกอย่าง..⁵

คุณนฤมล ทองดี กล่าวว่า

...ส่วนมากจะดูโทรทัศน์ไปด้วย แล้วก็ทำอย่างอื่นไปด้วย ก็เลยไม่ค่อยได้เห็นสัญลักษณ์ก่อนเริ่มรายการ จะมีเห็นอีกทีก็ตอนที่อยู่ในช่วงระหว่างรายการแล้ว ส่วนสัญลักษณ์ “ท” ที่เข้าใจว่าเป็นรายการสำหรับครอบครัว ก็เพราะว่าเห็นว่ามีรูปบ้านอยู่ด้วย ก็เลยเข้าใจว่าเป็นรายการสำหรับครอบครัว...⁶

คุณรัชดาภรณ์ เชิดชูขวลิต กล่าวว่า

...รายละเอียดว่าสัญลักษณ์ใดหมายถึงอะไร ไม่ค่อยได้อ่าน เพราะว่าตัวหนังสือมันเล็กมากเลยคะ แต่จะเข้าใจจากสัญลักษณ์แล้วก็ตัวอักษรย่อมากกว่า อย่างเช่น “ด” ก็จะเข้าใจว่าเป็นรายการสำหรับเด็ก, “ท” ก็จะมีรูปบ้านอยู่ ซึ่งรูปบ้านมันน่าจะบ่งบอกได้ถึงความเป็นครอบครัว ก็จะเข้าใจว่าเป็นรายการสำหรับครอบครัว, ส่วน “✓ X” ตอนแรกที่เห็นก็ไม่ทราบหรอกคะ แต่ว่าพอดีมีเสียงผู้ประกาศบอก ก็เลยรู้ว่าเป็นรายการประเภทไหน, “ฉ” มีสัญลักษณ์เป็นรูปฟ้าผ่า ก็เลยคิดว่าน่าจะเป็นรายการที่ดูรุนแรง เด็ก ๆ คงไม่เหมาะสมกับรายการนี้ ก็เลยคิดว่าเป็นรายการเฉพาะสำหรับผู้ใหญ่คะ...⁷

⁵สัมภาษณ์ สมิทธิ สาลำ, ธุรกิจส่วนตัว, 8 พฤษภาคม 2550.

⁶สัมภาษณ์ นฤมล ทองดี, แม่บ้าน, 5 พฤษภาคม 2550.

⁷สัมภาษณ์ รัชดาภรณ์ เชิดชูขวลิต, ผู้ช่วยทันตแพทย์, 7 พฤษภาคม 2550.

คุณชวลิต ศิริกุลพิมาน กล่าวว่า “ที่ผมจำสัญลักษณ์ได้ ส่วนหนึ่งเลยก็มาจากที่ผู้ประกาศก่อนเริ่มรายการประกาศว่าเป็นรายการประเภทอะไร แต่สำหรับ “ท” มีสัญลักษณ์รูปบ้านอยู่ด้วย ก็เลยเข้าใจว่าเป็นรายการสำหรับครอบครัว”⁸

3. ท่านทราบหรือไม่ว่าสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ มีไว้เพื่ออะไร

กลุ่มตัวอย่างทุกคน ทราบว่าสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ มีไว้เพื่ออะไร โดยกลุ่มตัวอย่างได้ตอบว่า สัญลักษณ์นั้นมีไว้เพื่อระบุว่ารายการที่กำลังรับชมมีเนื้อหาของรายการอย่างไร เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมที่จะรับชม และทราบว่า มีไว้เพื่อคอยแนะนำบุตร-หลาน ว่าเป็นรายการที่เหมาะสมที่จะรับชมหรือไม่

โดยคุณสมิทธิ สาลำ ได้กล่าวว่า “การที่มีสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมเนี่ย ผมก็ว่าดีนะครับ เพราะว่ามันทำให้ได้รู้ว่ารายการนี้เป็นรายการประเภทใด เด็กดูได้หรือเปล่า หรือว่าเป็นรายการสำหรับผู้ใหญ่เพียงอย่างเดียว”⁹

คุณสัจจงพงศ์ มีคล้าย กล่าวว่า

...ก็มีไว้เพื่อบอกว่ารายการที่เรา กำลังรับชมอยู่นั้น เป็นรายการประเภทใด มีเนื้อหาอย่างไร เหมาะสมกับคนดูแบบไหนบ้าง เพราะว่าบางที่เราดู ๆ โทรทัศน์ดู ก็อาจจะมีบางช่วงบางตอนที่ ไม่เหมาะกับเด็ก เราก็จะรู้ว่า อ้อ รายการนี้ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กนะ เราก็จะได้ห้ามให้เด็กดูได้นะครับ...¹⁰

คุณรัชดาภรณ์ เชิดชูชวลิต กล่าวว่า “...ทราบค่ะ ว่ามีสัญลักษณ์ไว้เพื่อบอกให้รู้ว่าเรากำลังดูรายการประเภทไหนอยู่ แล้วเหมาะสมกับใคร หรือว่าต้องแนะนำเด็กด้วย บางทีถ้ากำลังดูโทรทัศน์อยู่ แล้วมีเด็ก ๆ ในบ้านมานั่งดูด้วย เราก็จะได้บอกหรือแนะนำได้ว่ารายการนี้ยังงั้น...”¹¹

คุณนิตยา หุตะเจริญ กล่าวว่า “...สัญลักษณ์ก็มีไว้เพื่อให้เรารู้ว่ารายการที่เราดูอยู่ เป็นรายการที่จัดอยู่ในหมวดหมู่ประเภทไหน เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับคนดูกลุ่มใด ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่จะช่วยจำกัดรายการที่เด็กไม่ควรดูออกไปได้ด้วย สามารถเลือกรับชมรายการตามคำแนะนำของสัญลักษณ์ได้...”¹²

⁸สัมภาษณ์ ชวลิต ศิริกุลพิมาน, ผู้ประสานงานฝ่ายฝึกอบรม, 6 พฤษภาคม 2550.

⁹สัมภาษณ์ สมิทธิ สาลำ, ธุรกิจส่วนตัว, 8 พฤษภาคม 2550.

¹⁰สัมภาษณ์ สัจจงพงศ์ มีคล้าย, โปรแกรมเมอร์, 6 พฤษภาคม 2550.

¹¹สัมภาษณ์ รัชดาภรณ์ เชิดชูชวลิต, ผู้ช่วยทันตแพทย์, 7 พฤษภาคม 2550.

¹²สัมภาษณ์ นิตยา หุตะเจริญ, พนักงานฝ่ายประชาสัมพันธ์, 6 พฤษภาคม 2550.

4. เมื่อท่านเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์แล้ว พฤติกรรมในการรับชมรายการโทรทัศน์ หรือการแนะนำบุตรหลานเปลี่ยนไปหรือไม่

กลุ่มตัวอย่าง 6 ใน 8 กล่าวว่า พฤติกรรมในการรับชมรายการโทรทัศน์หรือการแนะนำบุตรหลาน มีความเปลี่ยนแปลง โดยกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า การมีสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์นั้น ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่มีความแน่นแฟ้น ผู้ปกครองสามารถสร้างความสัมพันธ์กันมากขึ้น และทำให้เกิดกิจกรรมภายในครอบครัวมากขึ้นด้วย เพราะผู้ใหญ่จะได้พูดคุย ให้คำแนะนำกับบุตร-หลาน การแนะนำหรือสอนให้เด็กได้ทราบว่ารายการประเภทใดเหมาะสมกับวัยของเขา มีเพียง 2 คนเท่านั้นที่กล่าวว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใด ๆ โดยกล่าวว่า หากเป็นรายการที่ต้องการจะรับชม แม้จะมีสัญลักษณ์แสดงให้ทราบว่าเป็นรายการใด ก็ยังต้องการรับชมรายการนั้น ๆ อยู่ดี อีกทั้งช่วงเวลาที่รับชมรายการต่าง ๆ บุตร-หลานภายในบ้านก็เป็นช่วงเวลาของเด็กต้องเข้านอนแล้ว ดังนั้นการมีสัญลักษณ์จึงไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เท่าใดนัก

โดยคุณนฤมล ทองดี ได้กล่าวว่า

...เปลี่ยนคะ จากเมื่อก่อนที่ไม่สามารถบอกเด็ก ๆ ที่บ้านได้ว่ารายการนี้เป็นรายการประเภทอะไร แต่เดี๋ยวนี้ก็สามารถบอกเขาได้ หรือว่าแนะนำได้ ว่ารายการนี้เหมาะสมกับหนูนะ รายการนี้ไม่ดีนะ คือเราได้ทำให้เด็กได้เข้าใจแล้วก็รับรู้ว่ามีเหตุผลว่า เออ ทำไมรายการนี้ถึงดูไม่ได้ แล้วทำไมรายการนั้นถึงดูได้ หรือบางรายการดูได้ แต่ต้องมีผู้ใหญ่แนะนำ เราก็จะสามารถสอนเขาได้ว่าตรงนี้ไม่ดีอย่าทำตามนะ อะไรแบบนี้คะคือเราก็ได้สอนเขาไปในตัวด้วยเลย...¹³

คุณครองเกียรติ วงศา ได้กล่าวว่า

...สำหรับผมแล้ว พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ก็ยังเหมือนเดิมนะครับ อาจจะเพราะว่าอายุผมสามารถดูได้ทุกรายการอยู่แล้ว แต่สำหรับการแนะนำเด็ก ๆ ในบ้านนี้ เปลี่ยนไปนะครับ เพราะว่าผมต้องรับหน้าที่คอยดูแลน้อง ๆ ที่บ้านด้วย ก็เปรียบเสมือนพ่อแม่อีกคนของน้อง ๆ นะครับ บางทีพอกับแม่ไม่อยู่ ผมก็ต้องดูแลน้อง ๆ แทน สอนอะไรให้ได้ ผมก็สอน แนะนำอะไรได้ ผมก็แนะนำ เพราะว่าเราไม่รู้ล่วงหน้าได้ว่าในรายการแต่ละรายการจะมีอะไรบ้าง เพราะว่าบางทีสัญลักษณ์ก็ไม่ตรงกับเนื้อหาของรายการ ทำให้เวลาดูโทรทัศน์ก็จะต้องคอยบอกน้อง ๆ ด้วยว่า สิ่งไหนดี สิ่งไหนไม่ดี...¹⁴

¹³สัมภาษณ์ นฤมล ทองดี, แม่บ้าน, 5 พฤษภาคม 2550.

¹⁴สัมภาษณ์ ครองเกียรติ วงศา, นักศึกษาปริญญาโท, 4 พฤษภาคม 2550..

คุณชวลิต ศิริกุลพิมาน กล่าวว่่า “ไม่เปลี่ยนนะครั้บ อาจจจะด้วยว่่า เด็ก ๆ ที่บ้านเริ่มเป็นวัยรุ่นกันแล้ว ยิ่งห้ามมันก็คงเหมือนจะยิ่งยุนะครั้บ ก็เลยต้องให้เขาดูต่อไป ทำได้ก็แค่คอยบอก คอยเตือนเท่านั้น”¹⁵

คุณนิตยา หุตะเจริญญกล่าวว่่า

...เหมือนเดิมคะ คือ รายการต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก ส่วนมากก็มักจะอยู่ช่วงดึก ๆ หรือช่วงที่เด็กนอนหลับแล้วมากกว่า ก็เลยไม่ต้องห่วงอะไรมาก สำหรับเรื่องนี้ แต่ถ้าเป็นช่วงวันหยุด ส่วนใหญ่ก็จะพาเด็ก ๆ ไปเที่ยวนอกบ้านมากกว่า หรือถ้าได้ดูโทรทัศน์ ก็จะพยายามหลีกเลี่ยงรายการที่ไม่เหมาะสำหรับเด็กอยู่แล้ว...¹⁶

จากการสัมภาษณ์ถึงพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์และการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับชมรายการโทรทัศน์ทุกวัน รับชมรายการโทรทัศน์ในแต่ละครั้งมากกว่า 3 ชั่วโมง และรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาเดียวกัน คือช่วงเวลา 18.01-23.00 น. และผลการศึกษาด้านข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์นั้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ทุกครั้งที่ได้รับชมรายการโทรทัศน์ และเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์จากรายการประเภทละครมากที่สุดนั้น เมื่อนำมาวิเคราะห์รวมกับการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์นั้น ทำให้เห็นว่าพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์นั้นมีความสัมพันธ์กับการรับรู้สัญลักษณ์ กล่าวคือ การเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทำให้เห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ไปด้วย และเมื่อได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่ได้รับชมนั้น ๆ ก็จะทำให้เกิดการรับรู้ตามมาว่าสัญลักษณ์ที่ได้อันนั้นคืออะไร และสามารถตีความของสัญลักษณ์ได้ว่าหมายถึงอะไร ซึ่งจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทุกคนสามารถบอกได้ว่าสัญลักษณ์แต่ละรูปแบบนั้น หมายถึงอะไรบ้าง แม้กลุ่มตัวอย่างจะไม่สามารถบอกได้ครบทุกสัญลักษณ์ก็ตาม เนื่องจากรายการโทรทัศน์ในช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างรับชมนั้น อาจจะไม่มียรายการสำหรับสัญลักษณ์อื่น ๆ ก็เป็นได้ ซึ่งรวมไปถึงพฤติกรรมหลังจากที่รับรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ด้วย

¹⁵ สัมภาษณ์ ชวลิต ศิริกุลพิมาน, ผู้ประสานงานฝ่ายฝึกอบรม, 6 พฤษภาคม 2550.

¹⁶ สัมภาษณ์ นิตยา หุตะเจริญญ, พนักงานฝ่ายประชาสัมพันธ์, 6 พฤษภาคม 2550.